
Forord

Statens tverrsektorielle nett er en viktig infrastruktur for departementene, den regionale statsforvaltningen og direktoratene i østlandsområdet. Behovet for en oppdatert og velfungerende infrastruktur for netttjenester og nettilknytning er stort i statlig forvaltning. Utarbeidelsen av en ny strategi for statens tverrsektorielle nett er et ledd i å skape en moderne offentlig sektor som er villig til å benytte IT i sin samhandling med næringsliv og borgere.

Rapporten presenterer alternative måter å organisere statens tverrsektorielle nett på, og skissere styrkene og svakhetene til de ulike alternativene. En forutsetning for arbeidet har vært regjeringens beslutning om at Statens forvaltningstjeneste, som i dag drifter statens tverrsektorielle nett, ikke skal ha ansvar for driften etter 2003.

Rapporten er skrevet av Ingunn Botheim og Endre Grøtnes i Statskonsult. I tillegg har representanter fra Statens forvaltningstjeneste og Arbeids- og administrasjonsdepartementet bidratt med faktagrunnlaget for rapporten. Prosjektet har vært støttet av en referansegruppe bestående av representanter fra 17 virksomheter tilknyttet statens tverrsektorielle nett.

Vi takker alle som har bidratt til utarbeidelsen av denne rapporten.

Oslo, desember 2001

Jon Blaalid

Innhold

1	Sammendrag	3
2	Innledning.....	5
2.1	Bakgrunn	5
2.2	Mål og gjennomføring.....	5
2.3	Presiseringer og avgrensninger.....	6
2.4	Vurderingskriterier	6
3	Statens tverrsektorielle nett	9
3.1	Hva er statens tverrsektorielle nett?.....	9
3.2	Teknisk løsning for STN	9
3.2.1	Lokale løsninger SRI.....	10
3.2.2	Lokale løsninger SSI	10
3.3	Tjenester og brukerbetaling	11
3.3.1	Tjenester	11
3.3.2	Brukerbetaling for nettilknytning og bruk av basis nettjenester....	12
3.3.3	Ressursforbruk.....	13
4	Brukernes behov og vurderinger	15
4.1	SRI- og SSI- virksomhetenes behov.....	15
4.2	Sentrale myndigheters krav	16
4.3	Fagdepartementenes behov.....	17
4.4	Behov for tjenester i fremtiden –Statskonsults vurderinger	17
5	Vurdering av alternative organisatoriske løsninger.....	22
5.1	Innledning.....	22
5.2	En statlig etat drifter SRI og/eller SSI videre	22
5.2.1	Ft fortsetter å drifte	23
5.2.2	En annen eksisterende statlig virksomhet overtar driften.....	23
5.2.3	Det etableres en ny statlig virksomhet for å ivareta driften.....	23
5.2.4	Vurdering av løsningen	24
5.3	Alle benytter markedet direkte	25
5.3.1	Vurdering av løsningen	26
5.4	Sektorvise nett	29
5.4.1	Vurdering av løsningen	29
5.5	Oppsummering av fordeler og ulemper.....	31
5.6	Økonomisk vurdering av alternativene.....	32
6	Statskonsults anbefalinger	34
6.1	Anbefalt løsning for SRI-virksomhetene.....	34
6.2	Anbefalt løsning for SSI-virksomhetene	35
6.3	En helhetlig strategi for statlig IT-infrastruktur	36
6.4	Øvrige anbefalinger	37
6.5	Oppsummering av anbefalinger.....	38
7	Referanser.....	39

1 Sammendrag

Statskonsult har fått i oppdrag av Arbeids- og administrasjonsdepartementet (AAD) å utarbeide et forslag til en ny strategi for nettilknytning og eksisterende nettjenester for virksomheter som i dag er knyttet til Statens regionale informasjonsnett (SRI) og Statens sentrale informasjonsnett (SSI).

Sammen med departementenes informasjonsnett (Depnett) utgjør SRI og SSI en helhetlig infrastruktur for elektronisk kommunikasjon virksomhetene i mellom og med eksterne nett som Internett. Nettverket omtales som Statens tverrsektorielle nett (STN)

Utgangspunktet er hvordan tjenestene som i dag tilbys etatene STN mest hensiktsmessig kan videreføres sett i lys av Statens forvaltningstjeneste (Ft) sin nye strategi og endringer som kan skje i den regionale statsforvaltningen.

SRI består av fylkesmannsembetene, utdanningskontorene, fylkeslegene og jordskiftekontorene i alle landets fylker. I tillegg er enkelte andre regionale statsetater tilknyttet SRI, primært fordi de er samlokalisert med andre SRI-virksomheter. I regi av AAD er det utarbeidet en egen strategi for SRI, ref [6].

SSI består av totalt 54 statlige virksomheter hvorav de fleste er lokalisert i Oslo-området. Størrelsesmessig varierer SSI-virksomhetene fra 2 ansatte i Norsk Kassettagiftsfond til Statsbygg med 752 ansatte. De fleste av virksomhetene er tilknyttet SSI fordi de har ønsket å benytte Ft sine tjenester på lønns- og regnskapsområdet. Det er ikke utarbeidet en egen strategi for SSI.

Statskonsult har vurdert ulike ansvarsmodeller for nettilknytning ut fra tre ulike perspektiver:

- brukernes behov (dvs SSI- og SRI-virksomhetene)
- overordnede myndigheters behov
- fagdepartementenes behov

Alle Fylkesmannsembetene har egen IT-kompetanse og driver i tillegg IT-brukerstøtte også for andre regionale statsetater. Når fylkeslegen og statens utdanningskontor innlemmes i fylkesmannsembetet fra 2003 antas den regionale statsforvaltningen å ha nok kompetanse til å drifte og vedlikeholde egne systemer. Det er ytret ønsker om at noen sentralt tar ansvar for utviklingen av en generell strategi for sektoren og spesifisering av nye felles systemer og tjenester.

De store SSI-virksomhetene har også egen IT-kompetanse som yter brukerstøtte. De små SSI-virksomhetene derimot er sårbare og i stor grad avhengige av utstrakt brukerstøtte fra Ft sin side.

For sentrale myndigheter er det viktig at en ny strategi for STN legger opp til at løsninger som velges ikke er til hinder for framtidige omorganiseringer av og fordeling av oppgaver i forvaltningen. Det betyr at det må velges løsninger som er så standardiserte og fleksible at de ikke hemmer eller vanskeliggjør endringer i organiseringen. For staten som helhet er det videre et vesentlig poeng at en

strategi for STN gir rom for tekniske løsninger og organisering av driftsansvar som er mest mulig kostnadseffektive for staten sett under ett.

Fagdepartementenes behov i forhold til løsning for SRI og SSI er primært at den eller de løsninger som velges er tilfredsstillende i forhold til et krav om sikker og fleksibel kommunikasjon innen eget departementsområde. I tillegg vil departementene generelt være opptatt av å sikre god kommunikasjon også på tvers av sektorene og at løsningen som velges er mest mulig kostnadseffektiv for eget departementsområde.

Statskonsult presenterer tre ulike modeller/løsninger for organisering av nettilknytning og eksisterende nettjenester for virksomheter som i dag er knyttet til SRI og SSI. De tre modellene er:

- En statlig etat drifter SRI og/eller SSI videre
- Alle benytter markedet direkte
- Sektorvise nett

De ulike løsningene har sine fordeler og ulemper. Løsningsforslagene kan sees på som to ytterpunkter og en slags mellomløsning. Det er selvfølgelig mulig å foreta ulike valg for SRI og SSI og for store og små virksomheter.

Generelt kan det sies at det blir dyrere å etablere en løsning hvor alle benytter markedet. En slik løsning gir til gjengjeld vesentlig større fleksibilitet når det gjelder valg av løsninger og mulighetene for å etablere nye tjenester. En overgang til bruk av markedet vil også kreve en sterk økning av kompetansen hos den enkelte virksomhet, noe som for enkelte små virksomheter vil være svært vanskelig å gjennomføre. Kravene til utarbeidelse av forvaltningsstandarder vil også øke ved en større bruk av markedet. En større bruk av markedet gjør det også enklere å gjennomføre forvaltningsreformer som for eksempel døgnåpen forvaltning.

Statskonsult anbefaler at SRI fremdeles opprettholder som et sektornettverk, men lar et embete eller en leverandør drifte dette nettverket.

Statskonsult anbefaler videre at Ft fremdeles ivaretar driftsansvaret for de SSI-virksomhetene som har mindre en ca 50 ansatte. De øvrige SSI-virksomhetene må foreløpig anskaffe løsninger i markedet. Statskonsult anbefaler også at alle departementene tar et ansvar for å ha en strategi for hvordan underliggende virksomhetene skal sikres tilfredsstillende nettjenester.

Vi ser at forslaget ikke fullt ut er i henhold til ny strategi for Ft. Opprettholdes derfor strategien i sin nåværende form bør derfor AAD/Ft gå i en dialog med eierdepartementene til de små SSI-virksomhetene for å finne løsninger som gjør at også disse fases ut fra Ft.

Statskonsult anbefaler også at ansvarsforholdet mellom AAD, fagdepartementer og enkeltvirksomheter for utvikling av statlig IT-infrastruktur avklares, og at den internasjonale utviklingen innen standarder for integrasjon av eksisterende systemer med tjenester på Internett følges nærmere opp.

2 Innledning

2.1 Bakgrunn

Norge var i sin tid tidlig ute med å tilby et datanett med høy kapasitet for sentralforvaltningen. Det såkalte "Stamnettet" ble etablert av Forbruker- og Administrasjonsdepartementet og Statens Forvaltningstjeneste (Ft) på slutten av 80-tallet. I 1995 - 1996 etablerte Arbeidsdepartementet og Ft Statens regionale informasjonsnett (SRI) som en nettverkløsning for fylkesmannsembetene og enkelte andre statlige organer på regionalt nivå. Samtidig med denne etableringen ble Stamnettet delt opp i Depnett (for departementene og Ft) og Statens sentrale informasjonsnett (SSI).

Statskonsult fikk i juni 2001 i oppdrag av Arbeids- og Administrasjonsdepartementet (AAD) å utarbeide et forslag til "ny strategi for Statens tverrsektorielle nett (STN)".

Bakgrunnen for ønsket om en ny strategi for STN er blant annet:

- Det foreligger i dag ingen helhetlig strategi for statens tverrsektorielle nett, selv om denne felles infrastrukturen i dag omfatter mange statlige etater og ansatte. Både SRI og SSI har vært i drift i flere år, og det kan nå være nyttig å vurdere alternativer framover.
- Stortinget vedtok i juni omorganisering av deler av den regionale statsforvaltning, der siktemålet er iverksetting fra 1.1.03. Omorganiseringen vil medføre endringer for SRI.
- AAD har i juni 2001 vedtatt at Ft skal omstilles i perioden fram til 31.12.03, der Ft fra da av skal konsentrere seg om departementene og statsministerens kontor. Bare unntaksvis skal Ft deretter yte tjenester overfor etater/direktorater. Se ref [1].

2.2 Mål og gjennomføring

Målet for prosjektet var å legge fram et forslag til en ny strategi for nettilknytning og eksisterende nettjenester for virksomheter som i dag er knyttet til SRI og SSI, samt øvrig regional statsforvaltning som per i dag ikke er tilknyttet SRI eller SSI. Utgangspunktet er hvordan tjenestene som i dag tilbys etatene tilknyttet STN mest hensiktsmessig kan videreføres sett i lys av Ft sin nye strategi og endringer som kan skje i den regionale statsforvaltningen.

Prosjektet har blitt gjennomført i perioden juni 2001 – oktober 2001. Statskonsult har vært ansvarlig for gjennomføringen med bistand fra AAD og Ft. Det har vært knyttet en referansegruppe til prosjektet med 17 representanter for ulike SRI og SSI virksomheter. Referansegruppen har hatt 3 møter i perioden.

Prosjektet har gjennomført en rekke intervjuer med virksomheter som er tilknyttet SRI og SSI for å høre deres synspunkter på behov for IT-tjenester og framtidig organisering av SRI og SSI.

Prosjektet har også gjennomgått en rekke tidligere evalueringer og utredninger på området, ref [2], [3] og [4].

2.3 Presiseringer og avgrensninger

Denne utredningen har ikke tatt for seg den interne organiseringen av Ft eller sett på hvordan Ft best kan frambringe de tjenestene de skal tilby. Fokuset for utredningen har vært å foreslå alternative måter virksomhetene som er knyttet til SRI og SSI kan få dekket sine behov for elektronisk kommunikasjon, netjtjenester og føring av lønns-, personal- og økonomisystemer.

Utgangspunktet har vært at Ft ikke lenger skal tilby disse tjenestene, og vurderingen har gått på å vurdere andre alternativer som gir like gode løsninger som det Ft tilbyr i dag, samt at kostnadene ikke øker uforholdsmessig for de berørte virksomhetene.

Der hvor Ft kommer klart best ut i en kost/nytte vurdering av de tjenestene som skal dekkes vil utredningen peke på at det kan være hensiktsmessig at Ft tross regjeringens vedtak, fortsetter å tilby tjenester til andre deler av Statsforvaltningen.

Utredningen omfatter ikke telefonitjenestene som Ft yter i dag. Hvordan disse tjenestene bør organiseres framover bør utredes nærmere. Utredningen har heller ikke vurdert spesielle løsninger for regional statsforvaltning som ikke er tilknyttet SRI.

2.4 Vurderingskriterier

Det er en rekke kriterier som kan legges til grunn når man skal vurdere løsninger for ivaretagelse av netjtjenester for SSI og SRI. De forskjellige alternative løsningene og strategiforslaget som vil bli lagt fram senere i rapporten vil i forskjellig grad tilfredsstillende de ulike kriteriene.

En strategi for netjtjenester for SSI og SRI må etter vår vurdering søke å ivareta ulike perspektiver: brukernes behov (dvs SSI- og SRI-virksomhetene), overordnede myndigheters behov og fagdepartementenes behov. Disse behovene vil ikke alltid være sammenfallende. Det er heller ikke slik at disse behovene skal tillegges like mye vekt. I dette avsnittet vil vi presentere de momentene vi anser er viktigst å vurdere ved etableringen av en ny strategi for STN.

Enkeltvirksomhetenes behov

- *Fleksibilitet og frihet i valg av løsninger.* Hvor stor er muligheten for den enkelte virksomhet til selv å velge de løsningene den ønsker? Virksomhetene ønsker primært tjenester som er mest mulig fleksible for dem selv og som gir stor grad av valgfrihet. Kan den enkelte virksomhet tilby nye tjenester uten å gjøre endringer som får konsekvenser for de andre virksomhetene?
- *Mobilitet.* Hvilke muligheter gir løsningen for hjemmekontor og mobile arbeidsplasser. Dette punktet går også på økonomi. Hvor mye vil det koste å etablere løsninger for mobilitet og hjemmekontor i de ulike løsningene.
- *Samarbeid.* Hvor godt legger løsningen til rette for å etablere samarbeid mellom ulike virksomheter (Ekstranett, etc)? (Dette punktet må også sees i sammenheng med punktet om økonomi. Hvor mye koster det for at

løsningen skal tilfredsstillende grunnleggende krav til samarbeid mellom virksomheter. Vurderingene vil gå på hvor mye det vil koste å etablere og drifte samarbeidsløsninger mellom virksomheter i de ulike løsningene.)

- *Sikkerhet.* Brukerne vil ha ulike behov for sikkerhet. Tilfredsstillende grunnleggende krav til sikkerhet?
- *Brukerstøtte.* Gir løsningen tilfredsstillende brukerstøtte for virksomhetene?
- *Økonomi og ressursbruk.* Brukerne vil ha behov for løsninger som er minst mulig kostnadskrevende i forhold til økonomi og ressursbruk. I dette ligger også spørsmålet om virksomhetene har tilstrekkelig kompetanse til å kunne velge løsningen.

Sentrale myndigheters behov (krav)

Staten som helhet, representert ved AAD, vil ha behov for enkelte felles løsninger på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

- *Kostnadseffektivitet.* Hvor kostnadseffektive er de ulike løsningene for staten som helhet? Hvor mye koster installasjon og drift av løsningen og hvor effektive er de løsningene som velges.
- *Standardisering av tjenester.* Hvor stor grad av felles løsninger og felles teknisk utstyr ønskes. Effektiv og samordnet IT-kommunikasjon i statlig forvaltning er en forutsetning for at departementene og de underliggende etatene kan løse sine oppgaver bedre og mer effektivt og derigjennom kunne tilby borgerne bedre tjenester. For å kunne skape et effektivt samvirkende hele i offentlig sektor må det finne sted en grad av standardisering av løsningene. Hvilke muligheter gir løsningen for å håndtere framtidige omstillinger i offentlig sektor? Er løsningene som er valgt av en slik karakter at det er enkelt å omorganisere forvaltningen uten å miste de investeringene i IT som allerede er gjort?
- *Oppnå målene i statlige tiltaksplaner.* Hvor godt legger løsningen til rette for å nå mål i statlige tiltaksplaner.
- *Døgnåpen forvaltning.* Hvor godt legger løsningen til rette for å etablere interaktive brukerbaserte tjenester på Internett. Døgnåpen forvaltning er et satsningsområde for forvaltningen. For å etablere denne typen tjenester kreves det en god vurdering av sikkerheten, og det må som regel slippes inn mer trafikk gjennom brannmurene enn det som er tilfelle i dag. Våre vurderinger går på om løsningen kan tilby interaktive Internettbaserte tjenester uten å måtte senke sikkerhetsnivået til et uforsvarlig nivå.
- *Internasjonal samhandling.* I hvilken grad tilrettelegger løsningen for internasjonal samhandling? Dette vil være et moment som også vil være sammenfallende med enkelte brukeres behov. Sentrale myndigheter vil imidlertid ha et særskilt ansvar for at løsninger som velges kan ivareta et eventuelt økt behov for internasjonal samhandling på en god måte.

Fagdepartementenes behov

Fagdepartementene utarbeider i ulik grad IT-strategier for egen sektor. Vi legger likevel til grunn at fagdepartementene vil ha synspunkter på valg av løsning for SRI og SSI ut fra sitt ståsted. På mange måter vil fagdepartementene ha felles behov både med brukerne (virksomhetene) og med sentrale myndigheter. I denne sammenheng vil vi fokusere på de behovene som er mest utpreget for fagdepartementene.

-
- *Samhandling i sektoren.* Vi antar at det viktigste behovet for fagdepartementene er at en løsning for SRI og SSI på best mulig måte legger til rette for kommunikasjon og samhandling innenfor egen sektor. På samme måte bør en løsning for SRI og SSI være så fleksibel at den ikke virker hemmende for gjennomføring av departementenes egne sektorstrategier.
 - *Økonomi/kostnadseffektivitet.* For fagdepartementene er det viktig at en løsning for SRI og SSI ikke medfører betydelig økte kostnader for sektoren som helhet.

3 Statens tverrsektorielle nett

3.1 Hva er statens tverrsektorielle nett?

Statens tverrsektorielle nett (STN) er en fellesbetegnelse på Depnett (departementenes informasjonsnett), SSI (Statens sentrale informasjonsnett) og SRI (Statens regionale informasjonsnett). Til sammen utgjør disse tre nettene en helhetlig infrastruktur for elektronisk kommunikasjon virksomhetene i mellom og med eksterne nett som Internett.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet har det overordnede ansvar for utviklingen av STN, mens Statens forvaltningstjeneste (Ft) ved avdeling for informasjons- og kommunikasjonsteknologi har det operative ansvaret for STN.

Statens regionale informasjonsnett (SRI) består av fylkesmannsembetene, utdanningskontorene, fylkeslegene og jordskiftekontorene i alle landets fylker. I tillegg er enkelte andre regionale statsetater tilknyttet SRI, primært fordi de er samlokalisert med andre SRI-virksomheter. Dette gjelder administrasjonen til Statlig spesialpedagogisk støttesystem, Statens autorisasjonskontor for helsepersonell, Norsk institutt for landbruksforskning (3 regionkontor), 4H-organisasjonene og Fylkesskogselskapene (tilknyttet fylkesmannen i 3 fylker). I regi av AAD er det utarbeidet en egen strategi for SRI..

Statens sentrale informasjonsnett (SSI) består av totalt 54 statlige virksomheter hvorav de fleste er lokalisert i Oslo-området. Størrelsesmessig varierer SSI-virksomhetene fra 2 ansatte i Norsk Kassettagiftsfond til Statsbygg med 752 ansatte. De fleste av virksomhetene er tilknyttet SSI fordi de har ønsket å benytte Ft sine tjenester på lønns- og regnskapsområdet. Det er ikke utarbeidet en egen strategi for SSI.

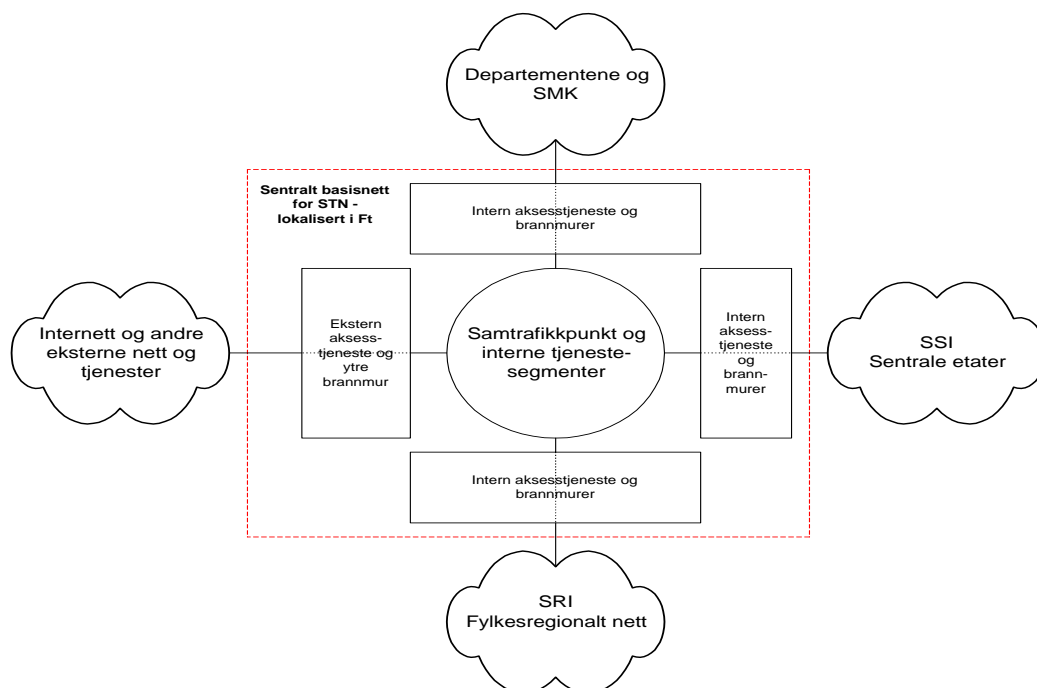
3.2 Teknisk løsning for STN

STN består av tre atskilte nett som er knyttet sammen i et samtrafikkpunkt. Et sentralt basisnett med fellestjenester og samtrafikkpunkt for STN er lokalisert i Statens forvaltningstjeneste og driftes av IKT-avdelingen i Ft. Via samtrafikkpunktet i det sentrale basisnettet er det forbindelse mellom de tre nettene. Nettene er TCP/IP baserte ruternett. Det er implementert filtre i svitsjer, rutere og brannmurer som koplei sammen de forskjellige nettene, og regulerer trafikken til og fra de forskjellige nettene

STN er et såkalt ”normalsikret” nett. Dette innebærer at utstyr som blir brukt til behandling av sensitive personopplysninger eller gradert informasjon ikke kan tilknyttes nettet direkte, men må etableres i eget dedikert nett frakoplet virksomhetens lokalnett, eller i godkjente sikre soner i virksomhetens lokalnett.

Sikring mot *eksterne nett* (Internett og andre) ivaretas gjennom brannmuren mellom det sentrale basisnettet og ”åpent” nett med aksesstjeneste mot eksterne nett/partnere.

Statens tverrsektorielle nett (STN) - prinsippskisse

3.2.1 Lokale løsninger SRI

SRI består av Fylkesmannsembetene, Fylkeslegene, Utdanningskontorene, jordskiftekontorene og enkelte andre små virksomheter. I hvert enkelt fylke er alle SRI-virksomhetene knyttet til SRI via en felles brannmur. Drift av de lokale brannmurene er det de tilknyttede virksomhetene som er ansvarlig for. Som regel driftes brannmuren av fylkesmannsembetet på vegne av alle de tilknyttede virksomhetene.

Alle Fylkesmannsembetene har likeartete løsninger med Microsoft office som kontorstøtteprodukt, Microsoft Exchange som en e-posttjener og Microsoft outlook som en kalendersystem og e-postklient. Embetene benytter Modulink som arkivsystem, Agresso som lønssystem og SLP som personalsystem. Agresso og SLP driftes av skattefogden i fylket.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane drifter en ekstranettløsning (kalt IDUN) på vegne av alle fylkesmennene.

3.2.2 Lokale løsninger SSI

De lokale løsningene for SSI-virksomhetene varierer slik at det er umulig å gi en enhetlig framstilling av dem. Det som er felles for SSI-virksomhetene er at de er knyttet opp mot Ft og får tjenester som lønns-, personal- og økonomisystemer, e-post og Internettilknytning derfra. Noen SSI-virksomheter har en egen brannmur, men det store flertallet har ikke noen brannmur lokalt.

3.3 Tjenester og brukerbetaling

3.3.1 Tjenester

De mest sentrale tjenestene som brukerne benytter er: meldingsformidling (e-post og katalogtjenester), tilgang til eksterne nett (globalt Internett, EU/Testa, OECD, nyhetstjenester, Brønnøysundregistrene m.fl.), ulike applikasjoner (lønns- og regnskapssystemer, bestillingssystemer, Odin-tjenesten m.fl.)

”Tjenesteproduksjon” sett fra IKT-siden vil være langt mer omfattende enn det som er synlig for brukerne. Nedenfor er en oversikt over de viktigste tjenester som IKT-avdelingen leverer på nett- og dataområdet.

Tabell 2.1: Tjenesteoversikt

Tjeneste	Hva tilbys	Brukere
Brukersenter	Henvendelse, administrasjon, logging og statistikk	Depnett, SRI og SSI
Nettilknytning	Informasjon og søknadsbehandling Rådgivning av teknisk karakter Administrasjon og dokumentasjon Teknisk tilknytning med installasjoner og konfigurering	Depnett, SRI og SSI
Drift – nett	Drift av basis infrastruktur LAN – enkelte lokalnett i regjeringskvartalet WAN – Basisnettet for STN	Depnett, SRI og SSI
Internett	Redundante høyhastighetslinjer for tilgang til globale internettjenester. Web-proxy tjeneste	Depnett, SRI og SSI
VPN (virtuelle private nett)	Tjeneste levert via ISP Tjeneste levert av Ft	SSI (noen få etater)
Applikasjonsdrift	Drift av servere, OS, databaser og applikasjoner (eksempelvis – lønns- og regnskapssentralen, Odin o.a.)	Depnett, SRI og SSI-parter (SRI benytter ikke lønns- og regnskapssentralen i Ft)
E-post	Drift av SMTP, X.400 og fax, med sentrale postkontor, brohodeservere, gateway og proxy	Depnett, SRI og SSI
Katalog	Drift av X.500 og LDAP –tjenester E-postkatalog for alle STN-parter Integrert telefon- og e-postkatalog for alle STN-parter og brukere av teletjenester	Depnett, SRI og SSI
Navnetjenester	Generell sentral DNS-tjeneste for samtlige nett i STN Intern og ekstern DNS-tjeneste for hoveddomener og subdomener (deriblant dep.no og stat.no). Registrartjeneste for domenenavn under .no	Depnett, SRI og SSI
Hjemmekontor	Inngåelse og administrasjon av rammeavtale for utstyr og tjenester Administrasjon av avtaler for digitale sertifikater (OSA-avtaler) Sikkerhets- og brukeradministrasjon	Depnett, SRI og SSI
Andre tjenester	Nettilgang til -Sentrale registre -Banktjenester -EU – Testa -OECD – Olis -Nyhetstjenester	Depnett, SRI og SSI
Prosjekt, rådgivning, tjenesteutvikling og administrative oppgaver knyttet til tjenesteproduksjonen		Depnett, SRI og SSI

3.3.2 Brukerbetaling for nettilknytning og bruk av basis nettjenester

I forbindelse med tilknytning til STN dekker virksomhetene alle kostnader til kommunikasjonslinjer, egne rutere/kommunikasjonsadaptere og eventuelt behov for ekstern faglig bistand ved oppkopling.

Til Ft betales følgende:

For 2000 var det en engangsavgift (tilknytningsavgift) i forbindelse med etableringen på kr 10.000 og en fast årlig avgift på kr 10.000. Virksomheter som benytter e-post- og Internettjenester blir belastet etter bruk, eller etter en fordelingsnøkkel basert på antall ansatte, og hvor hovedprinsippet er viderefakturering av utgifter belastet Ft, og med fordeling på de virksomheter som benytter tjenestene.

Den årlige avgiften er hevet til kr 12.000 i 2001 og planlegges ytterligere hevet fra 2002 til kr. 40.000 for SSI-parter. Etter ny strategi er det en forutsetning at SSI-partene skal betale den prisen som det koster Ft å drive tjenesten. Den årlige avgiften dekker noen direkte kostnader for Ft. Ovennevnte priser dekker ikke eventuell bruk av applikasjonstjenester som lønns- og regnskapssystemer o.a.

Tabell 2.2 - Noen eksempler på brukerbetaling til Ft i 2000 (tallene er årlig kostnad)

Virksomhet	Antall ansatte	Fast årlig avgift	Internett	E-post	Annet	Sum
Departement A, stor	465	10.000,-	51.150,-	25.428,-	2.592,-	89.170,-
Departement B, liten	84	10.000,-	9.240,-	12.275,-	2.592,-	34.107,-
SSI-virksomhet, stor	546	10.000,-	60.060,-	4,-	1.500,-	71.564,-
SSI-virksomhet, liten	23	10.000,-	2.530,-	9,-	500,-	13.039,-
SRI-området	3099	180.000,-	340.890,-	73.150,-	4.224.857,-	4.818.897,-

Ft drifter og administrerer flere tjenester for departementene og også SRI (fylkene) enn for SSI-virksomhetene. E-post ovenfor er X.400-trafikk basert på forbruk, og denne tjenesten planlegges avvirket innen kort tid (hvis mulig ved nyttårsskiftet). Vedlikeholdskostnader for e-post infrastruktur fremgår under kolonnen "Annet" og viderefaktureres med kr 500,-, 1.000,- eller 1.500,- pr. enhet avhengig av størrelse (minste SSI-virksomheter har 2-3 ansatte). Hittil har ikke vedlikeholdskostnader for X.500 adressekatalog blitt belastet SSI-partene da de færreste selv har hatt tilgang til denne, men har bidratt til å gjøre sine adresser tilgjengelig for Ft da dette har vært et ønske spesielt fra departementene og fylkene.

SRI betaler alle kostnader selv. Kolonnen "Annet" omfatter derfor:

- Datalinjer (oppgradering, leie rutere, vedlikehold og overvåking)
Spesielle serviceoppdrag og annen konsulentbistand
- Fast samband til Skattedirektoratet (SRI benytter SKD's regnskapssentral/Agresso)
- E-postsystem for fylkene (vedlikehold, oppgradering og support)
- Katalog/adm.verktøy (vedlikehold og oppgradering)

Ft administrerer løpende drift og betaling av alle fakturaer i tilknytning til datalinjene og e-postsystemet for SRI (fylkene) på vegne av AAD. Ft utarbeider også budsjett og regnskap som oversendes AAD og de øvrige etatsansvarlige departementer/direktorater. AAD administrerer selv spesielle prosjekter.

Faktureringen skal skje mot de etatsansvarlige departementene og direktoratene (ikke fylkene). Hittil har dette vært gjort en gang årlig, men det er nå avtalt å viderefakturere á konto de første tre kvartalene, mens oppgjørsfakturering for året skjer i 4. kvartal.

For å få et mest mulig korrekt bilde av brukerbetaling for et helt år er regnskapstall for 2000 lagt til grunn.

Tabell 2.3 - Oppsummering av årlig brukerbetaling for nettilknytning og basis nettjenester for 2000.

Virksomhet	Antall ansatte	Fast årlig avgift	Internett	E-post X.400	Annet	Sum
Depnett	4101	170.000,-	415.030,-,-	312.030,-	216.568,-	1.113.628,-
SSI	6019	500.000,-	654.525,-	396.079,-	105.716,-	1.656.320,-
SRI	3099	180.000,-	340.890,-	73.150,-	4.224.857,-	4.818.897,-
Sum	13219	850.000,-	1.410.445,-	781.259,-	4.547.141,-	7.588.845,-

Ovennevnte tall omfatter den løpende, årlige faktureringen. Annet omfatter her også vedlikeholds- og support-kontrakter for enkelte tjenester for en del departementer. For SMK og ni departementer som ble tilknyttet en brohode-server i Ft ved oppgraderingen til nytt e-postsystem (fellesprosjekt), ble det foretatt betydelig viderefakturering i tillegg i forbindelse med e-postprosjektet. Dette vil også skje i 2001 pga. oppgradering til Windows 2000/AD/Exchange 2000 og fellesprosjekt for antivirus-programvare.

Utenriksdepartementet var tilknyttet STN bare halve året i 2000. Departementet er nå tilknyttet STN, men har egen spesialtilpasset løsning for Internett (ikke via STN).

Antall ansatte som er tilknyttet STN er for øvrig noe større enn summen ovenfor i tabellen. Dette er det antallet som benytter Internett-tjenesten samt sender e-post via STN og som ligger til grunn for fordelingen av disse kostnadene. Enkelte SSI-virksomheter er kun tilknyttet STN for å kunne få tilgang til Agresso og Formula og opererer med spesialtilpassede løsninger og egne Internett-leverandører utenfor STN. Disse kommer i tillegg. Ett direktorat er tilknyttet eget departement for e-postdistribusjon, men benytter ikke Internett-tjenesten via STN.

3.3.3 Ressursforbruk

Sentralt basisnett i STN og tilhørende basistjenester er en nødvendig felles infrastruktur for alle tilknyttede virksomheter i STN for å ivareta samtrafikk, kontrollert regulering av trafikk og sikkerhet internt i STN, felles tjenester og felles port mot eksterne nett med sikkerhetsmekanismer. Det som i størst grad vil påvirke ressursbehovet er *nivå og kvalitet* på driftsberedskap, teknisk infrastruktur og tjenesteproduksjon, og i noe mindre grad det *antall* virksomheter som er tilknyttet.

Nedenfor har vi grovgruppert fagområdene i IKT-avdelingen knyttet til drift og utvikling med tilhørende ressursforbruk regnet i årsverk basert på situasjonen pr. 01.09.2001. Den kalkulerede kostnad pr. årsverk er satt til kr. 350.000 x 1,6 = kr.560.000, og forutsetter å dekke Ft's totalkostnad pr. årsverk (Den kalkulerede verdien for pr. årsverk kan være gjenstand for diskusjon).

Tabell 2.4 – Fagområder og Ft' egne årsverk

<i>Fagområde</i>	<i>Antall egne årsverk</i>	<i>Kalkulert kostnad (1000kr)</i>
Drift:		
• Drift av basis nettinfrastruktur, aksesstjeneste internt og mot eksterne nett(inkl. Internett), WAN, LAN.	1,8	1.008
• Drift servere, databaser og applikasjoner (bl.a lønns- og regnskapssentralen m.fl.)	3,6	2.016
• Drift av brannmurer og løpende sikkerhetsarbeide	0,8	448
• Drift av navnetjenester (DNS) internt og eksternt, SMTP-proxy, Web-proxy	0,8	448
• Drift av E-post og katalogtjenester	2,8	1.568
• Drift av andre tjenester	0,5	280
<i>Sum drift</i>	10,3	5.768
Planlegging og utvikling:		
• Planlegging, utredning og utvikling av nett og tjenester	2,0	1.120
Brukerorientering:		
• Avtaleadministrasjon, fakturering og brukerkontakt	2,0	1.120
Internadministrasjon:		
• Ledelse og sekretariat	2,0	1.120
Sum totalt	16,3	9.128

Tabell 2.5 – Egne personellressurser og investerings- og driftsmidler i 2001 (1000kr)

	Ressurser i 2001				Totalt
	Ant. egne årsverk	Egne årsverk i kr (beregnet)	Drifts-midler	Investerings-midler	
Drift	10,3	5.768	15.010	7.215	27.993
Planlegging og utvikling	2,0	1.120		500	1.620
Brukerorientering	2,0	1.120	580	150	1.850
Internadministrasjon	2,0	1.120			1.120
Sum	16,3	9.128	15.590	7.865	32.583
- Viderefaktureres brukerne	-	-	-8.327	-	-8.327
Sum	16,3	9.128	7.263	7.865	24.256

Tabellen over viser differansen mellom ressursbruk (budsjetterte personell og drifts- og investeringskostnader for 2001), og brukerbetaling slik prisingen er for 2001. Vedtatt ny strategi betyr at fellestjenester (teknisk og administrativ infrastruktur for å kunne levere gitte tjenester) overfor departementsfellesskapet i hovedsak vil være bevilgningsfinansiert som i dag. Ytre etater skal betale de reelle kostnader for å produsere tjenesten. Dette vil ha konsekvenser for brukerbetalingen for denne brukergruppen fra 2002 som omtalt foran. Variable utgifter faktureres som i dag.

4 Brukernes behov og vurderinger

Behovene har kommet fram gjennom intervjuer med de berørte virksomhetene, samt gjennom analyser av dokumenter som beskriver ulike sektors IT-strategier og dokumenter som setter mål for forvaltningens IT-bruk, se [7], [8], [9] og [10].

4.1 SRI- og SSI- virksomhetenes behov

Behov for tekniske tjenester

Behovene for IT-tjenester er i stor grad likeartet. Gjennom intervjuene har følgende behov for IT-tjenester kommet fram:

- grunnleggende kontorstøtte (dvs tekstbehandling, regneark, kalender, etc)
- arkivsystem
- lønns-, personal- og økonomisystemer
- fagsystemer for de ulike saksbehandlingsområdene
- tilgang til Internett for informasjonsinnhenting
- etablering av hjemmesider med ulike tjenester på Internett
- e-post
- tilgang til et felles Intranett/ekstranett for fylkesmennene og fylkeslegene

I tiden fremover ser fylkesmannsembetene for seg en nærmere integrering mellom de ulike fagsystemene og et felles arkiv og saksbehandlingssystem.

Virksomhetene tilknyttet SSI er i utgangspunktet mer heterogene enn SRI-virksomhetene. Som nevnt varierer de sterkt i størrelse og årsakene til at de er knyttet til SSI er ulike. Det finnes ingen egen strategi for SSI og mange av virksomhetene er primært knyttet til dette nettet fordi de har ønsket å benytte Ft sine tjenester på lønns-, personal- og økonomiområdet.

Behov for driftsstøtte/brukerstøtte

De SRI-virksomhetene vi har hatt kontakt med er gjennomgående fornøyde med dagens tjenester fra Ft. Det samme gjelder SSI-virksomhetene. Alle informantene peker imidlertid på at Ft synes å ha for lite ressurser til å drive en tilfredsstillende brukerstøtte overfor SRI og SSI.

Alle Fylkesmannsembetene har egen IT-kompetanse og driver i tillegg IT-brukerstøtte for andre regionale statsetater. Når fylkeslegen og statens utdanningskontor innlemmes i fylkesmannsembetet fra 2003 vil den regionale statsforvaltningen i hovedsak ha nok kompetanse til å drifte og vedlikeholde egne systemer. Det er ytre ønsker om at noen sentralt tar ansvar for utviklingen av en generell strategi for sektoren og spesifiseringen av nye felles systemer og tjenester.

De store SSI-virksomhetene har også egen IT-kompetanse som yter brukerstøtte. De små SSI-virksomhetene derimot er sårbare og i stor grad avhengige av utstrakt brukerstøtte fra Ft sin side.

Sikkerhet vs fleksibilitet

SRI-virksomhetene uttrykker noe ulike behov knyttet til sikkerhet og fleksibilitet. Fylkeslegen framstår som å ha det største behovet for sikkerhet (brannmur, sikre soner, etc.) mens Statens Utdanningskontor uttrykker et lavere behov for sikkerhet og et større behov for fleksibilitet og åpenhet overfor omverden. Samtlige informanter peker imidlertid på et økende behov for å ha mulighet for hjemmekontor og mobile løsninger.

Behovet for sikkerhet er ikke så forskjellige blant SRI-virksomhetene, slik at de relativt enkelt kan definere en sikkerhetspolicy som samtlige virksomheter som ligger bak en felles brannmur er komfortabel med. Et viktig poeng er att AAD er eier og har myndighet til å definere en felles sikkerhetspolicy for samtlige SRI-virksomheter.

For SSI-virksomhetene er behovet for sikkerhet svært varierende. Enkelte som Helsetilsynet har en egen brannmur i tillegg til brannmuren hos Ft, mens vi i Statskonsult helst vil klare oss uten brannmuren hos Ft. Det er heller ingen felles eier som kan definere en sikkerhetspolicy for samtlige SSI-virksomheter.

Samhandling med andre

Behovet for samhandling (gjelder både SRI og SSI) med andre er størst innen egen sektor, dvs samhandling med overordnet departement og direktorat. Likeledes ser SRI-virksomhetene det som viktig å ha kommunikasjon med kommunesektoren. I tillegg peker særlig fylkesmannsembetene og fylkeslegene på behovet for samhandling mellom embetene. Alle SRI-virksomhetene mener det er et stort behov for å opprettholde SRI som et eget nettverk.

Ingen av våre informanter har utstrakt elektronisk samhandling med internasjonale aktører. I den grad de har slike behov opplever de at dette kan dekkes gjennom internettløsninger.

Finansiering

SRI finansieres i dag sentralt fra departementene som har underliggende SRI-virksomheter. Det betyr f.eks. at AAD finansierer fylkesmennes SRI-tilknytning over fylkesmennes budsjett før det fordeles til hvert embete. Våre informanter på SRI har derfor få synspunkter knyttet til finansieringen av dagens tjenester på SRI og mulighetene for alternative løsninger.

I motsetning til SRI-virksomhetene finansierer SSI-virksomhetene Ft sine tjenester direkte. De små SSI-virksomhetene uttrykker bekymring i forhold til å miste Ft som leverandør av IT-driftstjenester. For disse virksomhetene vil det medføre en merkbar økning i kostnadene dersom tilsvarende tjenester skal kjøpes i markedet. (Små virksomheter har mindre ”slingringsmonn” i budsjettene og mindre egen IT-kompetanse)

4.2 Sentrale myndigheters krav

I tillegg til at en ny strategi for STN må ivareta SRI- og SSI-brukernes behov på en best mulig måte, må strategien også ivareta sentrale myndigheters behov på dette området.

For staten – og for den saks skyld forvaltningen - som helhet er det viktig at en ny strategi for STN legger opp til at løsninger som velges ikke er til hinder for framtidige omorganiseringer av og fordeling av oppgaver i forvaltningen. Det betyr at det må etableres løsninger som er så standardiserte og fleksible at de ikke hemmer eller vanskeliggjør endringer i organiseringen. Staten er i sterk endring, og det er vesentlig at en strategi for STN fanger opp disse behovene på en god måte.

For staten som helhet er det videre et vesentlig poeng at en strategi for STN gir rom for tekniske løsninger og organisering av driftsansvar som er mest mulig kostnadseffektive for staten sett under ett.

I tillegg er det vesentlig at en strategi for STN ikke legger opp til at de tekniske løsninger som velges baseres på at forvaltningen velger bestemte produkter eller knytter seg til en bestemt leverandør.

Døgnåpen forvaltning er et viktig satsingsområde i fornyelsen av både statlig og kommunal forvaltning. Kravene om å etablere interaktive brukerbaserte tjenester på Internett setter spesielle krav til de løsningene som velges framover. Det blir viktigere for virksomheter å samarbeide, samtidig som integrasjonen mellom fagsystemer og brukerorienterte løsninger på Internett krever individuelle løsninger.

Få av de virksomhetene vi har hatt kontakt med har gitt uttrykk for særskilte behov i forbindelse med IT-kommunikasjon med internasjonale partnere. Det er imidlertid grunn til å tro at denne typen behov antagelig vil øke i fremtiden. Ikke minst vil dette gjøre seg gjeldende innenfor EU/EØS-området. Det er derfor viktig at en strategi for STN angir løsninger som legger til rette for denne type samhandling.

4.3 Fagdepartementenes behov

Fagdepartementenes behov for IT-tjenester dekkes gjennom Ft. Noen departementer har planer om å etablere sektornettverk, men få, om noen, har planer om å integrere egne systemer med systemene til underliggende etater. Planleggingen av samvirke mellom fagdepartement og underliggende etater skjer ofte uten at Ft og egen intern IT er involvert.

Fagdepartementenes behov i forhold til løsning for SRI og SSI er primært at den eller de løsninger som velges er tilfredsstillende i forhold til et krav om sikker og fleksible kommunikasjon innen eget departementsområde. I tillegg vil departementene generelt være opptatt av å sikre god kommunikasjon også på tvers av sektorene, og at løsningen som velges må være mest mulig kostnadseffektiv for eget departementsområde.

4.4 Behov for tjenester i fremtiden –Statskonsults vurderinger

I dette punktet oppsummerer vi behovene for tjenester som bør dekkes i et framtidig STN.

Tjenester som bør dekkes i den framtidige organiseringen av STN:

- *Vanlig kontorstøtte* – Med kontorstøtte mener vi her tekstbehandlere, regneark, presentasjonsprogrammer, tegneprogrammer, etc. Dette er de vanligste arbeidsredskapene til en stor del av de ansatte i forvaltningen. Virksomhetene må kunne skrive brev, lage enkle regnskaper, tegne diagrammer og lage presentasjoner. De ulike virksomhetene må kunne utveksle dokumenter. Det er viktig at kontorstøtteproduktene standardiseres på formater for utveksling og lagring, og ikke på produkter. Dette er i henhold til kravene i NOARK 4 og NOSIP 3.
- *E-post* – Med e-post mener vi her både klientene som den enkelte bruker benytter og tjeneren som sørger for mottak og sending av e-post. E-post er et viktig redskap for utveksling av informasjon mellom virksomheter. Standardene som skal følges er beskrevet i NOSIP 3. Her er det viktig at det velges produkter som støtter e-poststandarden SMTP, og at det ikke forutsettes at alle virksomheter har de samme e-posttjenerne eller e-postklientene.
- *Katalog* – Med katalogtjenester mener vi her oversikter over e-postadresser på nett og e-postadresser som kan integreres med e-postklienter. Katalogtjenester er viktige for å kunne utnytte mulighetene til å sende e-post på en effektiv måte. Det er store variasjoner i hvor stort behov den enkelte virksomhet har for kataloger over andre virksomheter. Noen har kun behov for egen virksomhet og enkelte andre kontakter, mens andre har behov for en katalog som omfatter hele sektoren eller en hel region.
- *Kalenderfunksjon* – Med kalenderfunksjon mener vi her programmer som forteller hvor den enkelte er og hvilke oppgaver vedkommende har. Behovet for felles kalender er størst for ulike virksomheter som er samlokalisert og for enkeltvirksomheter som er spredt geografisk. Behovet for felles kalender for en hel sektor er meget liten.
- *Lønns- og personalsystemer* – Lønns- og personalsystemer er viktige for den interne driften av en virksomhet. I hovedsak driftes disse systemene av offentlige lønnsentraler. Framover bør det vurderes om man også skal tillate private firmaer å drifte lønnsystemer for offentlige virksomheter.
- *Arkivsystemer* – Arkivsystemene som anskaffes framover må være i henhold til NOARK 4. I stor grad vil arkivsystemene inngå i løsninger for elektronisk saksbehandling.
- *Fagsystemer* – De ulike sektorene har en stor variasjon i hvilke fagsystemer de benytter i dag og hvilke de vil benytte framover. Et felles trekk er at man ønsker at fagsystemene skal kunne utveksle data med andre systemer og kunne inngå i løsninger for elektronisk saksbehandling.
- *Elektronisk saksbehandling* – I tiden som kommer ser en for seg en sterk integrering av fagsystemer, arkiv og vanlige kontorstøtteverktøy. Når alle disse integreres og kommunikasjonene mellom systemene foregår elektronisk snakker vi om elektronisk saksbehandling. Elektronisk saksbehandling er et mål i offentlig sektor, se ref [7-10].
- *Intranett* – Med intranett mener vi her et internt informasjonssystem basert på internett-teknologi som kun ansatte internt i virksomhetene skal ha tilgang til. De fleste virksomhetene har intranett hvor intern faglig og administrativ informasjon legges ut. Intranett kan utvikles uavhengig av hvilke løsninger som velges i andre virksomheter.

-
- *Ekstranett* – Med ekstranett mener vi her et informasjonssystem basert på internett-teknologi som ligger lokalt hos en eller flere virksomheter, som flere virksomheter skal ha tilgang til. Ekstranett inneholder informasjon som flere virksomheter skal ha tilgang til. Dermed er det viktig at ekstranett etableres slik at det er enkelt for andre å få tilgang til informasjonen. Helst skal man få tilgang til informasjonen gjennom bruk av vanlige nettlesere. Ekstranett må beskyttes slik at det kun er de virksomhetene som skal ha tilgang til informasjonen som får det. Hvilke løsninger for sikkerhet som velges har stor innflytelse på hvordan ”STN” kan organiseres.
 - *Internett* – Tilgang til Internett for innhenting av informasjon er et verktøy som de fleste virksomheter er blitt avhengig av. Denne typen tilgang er en forutsetning for den framtidige organiseringen av STN.
 - *Ekstern kommunikasjon* – Ekstern kommunikasjon skal baseres på internett-teknologi i henhold til kravene i NOSIP 3. Vi deler inn kommunikasjonen med eksterne i ulike grupper:
 - *Publikum* – Behovet for kommunikasjon med publikum varierer, men for en del publikumsorienterte etater vil behovet være stort. Ønsket om å etablere døgnåpne tjenester og å lage tjenester på Internett som integreres med virksomhetenes interne systemer, får klare føringer for organiseringen av det framtidige STN.
 - *Innen sektoren* – Behovet for kommunikasjon innen de ulike sektorer er stort. Det gjelder både kommunikasjon mellom departement og underliggende etater (vertikal kommunikasjon) og mellom ulike direktorater og etater i samme sektor (horisontal kommunikasjon).
 - *Utenfor sektoren* – Behovet for kommunikasjon utenfor sektoren (tverrsektoriell kommunikasjon) varierer, men behovet for denne typen kommunikasjon er vesentlig mindre enn behovet for kommunikasjon internt i sektoren.
 - *Internasjonalt* – Behovet for kommunikasjon med internasjonale samarbeidspartnere er svært vekslende. Mye av denne kommunikasjonen er blitt gjort web-basert, og krever ikke spesielle løsninger. Enkelte av de eksisterende løsningene er basert på at det benyttes spesielle løsninger.
 - *Hjemmekontorløsninger* – Muligheten for å arbeide hjemme og ha tilgang til ressursene på kontoret vil øke. I samme kategori kommer tjenestemenn på reise som ønsker å benytte ressurser som finnes på kontoret. Det framtidige STN bør legge til rette for hjemmekontorløsninger og mobile brukere.
 - *Tilgang til sentrale registre*. Tilgang til registre som folkeregistret, Brønnøysundregistrene, etc. I tidligere rapporter har det vært uttrykt et behov for å ha tilgang til eksterne registre via Ft. Ft oppgir også at dette er en tjeneste som tilbys. Så langt vi har registrert er det ikke tilgang til en del av disse registrene via Internett.

Tabellen under viser Statskonsults vurdering av hvor stort behov det er for de ulike tjenestene og hvilken betydning de ulike tjenestene har for en framtidig organisering av STN¹:

Tjeneste	Behov for tjenesten {stort, varierende, lite}	Betydning for organisering av STN {stor, middels, liten}	Tekniske føringer
<i>Vanlig kontorstøtte</i>	{stort}	Følges de tekniske anbefalingene vil det konkrete valg av kontorstøtteprodukt ha liten betydning	NOSIP og NOARK
<i>E-post</i>	{stort}	Følges de tekniske anbefalingene vil det konkrete valg av e-postløsning ha liten betydning	NOSIP
<i>Katalog</i>	{varierende}	{middels}	NOSIP
<i>Kalender-funksjon</i>	{varierende}	{liten}	
<i>Lønns- og personal-systemer</i>	{stort}	{middels}	
<i>Arkivsystemer</i>	{stort}	{liten}	
<i>Fagsystemer</i>	{stort-}		
<i>Elektronisk saksbehandling</i>	{varierende}	{liten}	NOSIP og NOARK
<i>Intranett</i>	{stort}	Følges de tekniske anbefalingene vil det konkrete valg av intranettløsning ha liten betydning	NOSIP
<i>Ekstranett</i>	{varierende}	{stor}	NOSIP
<i>Internett</i>	{stort}	{liten}	NOSIP
<i>Ekstern kommunikasjon med publikum</i>	{varierende}	{middels}	NOSIP
<i>Ekstern kommunikasjon innen sektoren</i>	{stort}	{middels}	NOSIP
<i>Ekstern kommunikasjon utenfor sektoren</i>	{lite}	{middels}	NOSIP
<i>Ekstern kommunikasjon internasjonalt</i>	{lite}	{middels}	NOSIP

¹ Begrunnelse for vurderingene i tabellene kan dels finnes i den foregående teksten og i ref [5].

<i>Hjemmekontor- og mobile løsninger</i>	{varierende}	{stor}	NOSIP
<i>Integrasjon av eksisterende systemer med tjenester på Internett</i>	Politisk behov {stort} Eget behov {lite}	{stor}	Nye krav til standarder bør etableres
Tilgang til eksterne registre	{varierende}	{middels} Etablerer man tilgang til disse registrene via Internett vil denne tjenesten ha {liten betydning}	

5 Vurdering av alternative organisatoriske løsninger

5.1 Innledning

I dette kapitlet vil vi skissere tre ulike modeller/løsninger for organisering av nettilknytning og eksisterende nettjenester for virksomheter som i dag er knyttet til SRI og SSI. De tre modellene er:

- En statlig etat drifter SRI og/eller SSI videre
- Alle benytter markedet direkte
- Sektorvise nett

Det finnes også ulike varianter av de tre løsningene samt at de ulike modellene kan kombineres på forskjellige måter. Det er også mulig å velge ulike løsninger for SRI og SSI.

Vi vil først beskrive modellen før vi drøfter modellen i lys av vurderingskriteriene. Til slutt vil vi oppsummere ulempene og fordelene med de forskjellige modellene samt vise noen eksempler på kostnader for de ulike alternativene.

Vi presenterer i utgangspunktet modeller hvor SRI og SSI behandles samlet, men vil i drøftingen vurdere løsninger som behandler SRI og SSI ulikt.

5.2 En statlig etat drifter SRI og/eller SSI videre

I denne modellen forutsetter vi at AAD har et ansvar for å tilby nettilknytning og nettjenester til statlige virksomheter. Spørsmålet som da må vurderes er hvem som skal ha ansvaret for driften av nettjenestene.

Modellen forutsetter også at det er én virksomhet som har ansvaret for drift av en felles brannmur mot Internett. Virksomhetene bak brannmuren må også finne seg i at det gjelder en felles sikkerhetspolicy for hvilke tjenester som kan tilbys gjennom brannmuren. Denne løsningen er den som ligger nærmest dagens løsning.

Innenfor denne løsningen har vi vurdert se tre varianter:

- Ft fortsetter å drifte
- En annen eksisterende statlig virksomhet overtar driftsoppgavene
- Det etableres en ny statlig virksomhet som skal ha driftsoppgavene

Presentasjonen av de ulike variantene inneholder elementer av vurdering. Vi har funnet det hensiktsmessig og vurdere noen fordeler og ulemper ved variantene samtidig som de presenteres. I tillegg kommer en samlet vurdering i henhold til de kriteriene som presenteres i avsnitt 2.4.

5.2.1 Ft fortsetter å drifte

Et mulig alternativ er at Ft fortsetter å drifte nettilknytningen for statlige virksomheter og tilbyr nettjenester til de samme brukerne. Ft vil kunne ta driftsoppgaver for flere statlige virksomheter. For at dette alternativet skal være realistisk må Ft få tilført flere ressurser, driften tilpasses slik at de har en større driftsoppgave og brukerne må være villige til å betale litt mer for tjenestene. For å kunne få ut stordriftsfordelene ytterligere kan flere statlige virksomheter knyttes opp mot Ft. Hvis Ft fortsatt skal drifte STN vil det være naturlig å dele driften lokalt hos Ft i to. En del tar seg av departementene og en del tar seg av de øvrige. En forutsetning er som nevnt over at Ft tilføres vesentlig mer ressurser.

5.2.2 En annen eksisterende statlig virksomhet overtar driften

Alternativ nummer to er å la en eksisterende virksomhet overta de oppgavene Ft har i dag i forhold til SRI og SSI. Det er svært få om noen andre statlige virksomheter som har et miljø som på kort varsel kan overta Ft sine oppgaver. Derfor må det bygges opp et nytt miljø et annet sted som tilsvarer det miljøet som finnes i Ft i dag. Vi ser det som vanskelig å få etablert et nytt miljø i egnede lokaler innen utgangen av 2003.

En av hovedgrunnene til at SSI-virksomhetene er knyttet til STN er for å få tilgang til økonomitjenestene som Ft har drevet. En annen statlig virksomhet kan kanskje etter en stund overta Ft sine driftsoppgaver, men de vil ikke tilby økonomitjenester slik Ft gjør i dag. Dermed mister SSI-virksomhetene den fordelene av å få alle tjenester av den samme leverandøren som tilknytningen til STN gir i dag

SSI-virksomhetene har ikke noen felles eier slik at det ikke peker seg ut noen spesielle kandidater til å overta driften. Hvis en annen statlig virksomhet skal overta må ansvaret til og finansieringen av denne virksomheten avklares. I dag subsidierer AAD tilkoplingen for de andre departementene via sine bevilgninger til Ft. Det er ikke gitt at en slik subsidiering vil fortsette. Det vil oppstå ekstra problemstillinger rundt finansieringen hvis en annen virksomhet som ikke er underlagt AAD overtar Ft sine oppgaver.

Dersom SRI og SSI vurderes separat, er det aktuelt å la et fylkesmannsembete overta driftsansvaret for SRI. Hvis et slikt miljø skal utvikles i et embete, kan det være aktuelt at dette miljøet også ivaretar driftsansvaret for SSI.

5.2.3 Det etableres en ny statlig virksomhet for å ivareta driften

Et tredje alternativ er at det opprettes en ny statlig virksomhet for å ivareta driften av SRI og SSI. Virksomheten kan være et ordinært forvaltningsorgan underlagt AAD, eller være et statlig selskap. Lokaliseringen av virksomheten vil være av liten betydning, men virksomheten må kunne sikre seg tilstrekkelig kompetanse og ha en relativt stabil arbeidskraft.

Erfaringer fra tidligere tilsier at hvis det etableres statlige virksomheter som kun skal ivareta IT-behov for forvaltningen vil disse før eller senere privatiseres, jf tidligere Statsdata og Statens Datasentral. Kostnadene rundt opprettelsen av en slik virksomhet og spørsmål rundt finansiering vil føre til at en ny virksomhet

høyst sannsynlig ikke vil være operativ innen utgangen av 2003 når Ft skal slutte å drifte SRI og SSI. Dette taler mot opprettelsen av en ny virksomhet.

Finansieringen av virksomheten avhenger av valget av tilknytningsform, men det er antagelig mest hensiktsmessig at virksomheten i stor grad er brukerfinansiert.

5.2.4 Vurdering av løsningen

Brukernes behov

Denne løsningen gir relativt liten fleksibilitet for brukervirksomhetene og den forutsetter et sammenfallende sikkerhetsnivå hos virksomhetene som ligger bak den felles brannmuren.

Slik dagens brannmur fungerer vil ikke denne løsningen gi mulighet for å etablere interaktive tjenester på Internett. Ved at alle ligger bak en felles brannmur er det forholdsvis enkelt å etablere felles kataloger og lage løsninger for samhandling mellom virksomhetene (ekstranettløsninger). Det er også mulig å etablere hjemmekontorløsninger, men dagens løsninger for dette er lite fleksible. Dagens ordning er heller ikke godt tilrettelagt for mobile brukere.

Økonomisk sett er dette en gunstig løsning for brukerne. Selv om tjenestene i større grad (eller i sin helhet) blir brukerfinansiert, vil stordriftsfordelene ved en slik løsning komme brukerne til gode. Dette vil gi størst utslag for de minste SSI-virksomhetene.

Når det gjelder servicegrad og brukerstøtte antar vi at denne løsningen vil være mest gunstig for de små virksomhetene på SSI som ikke har tilstrekkelig IT-kompetanse selv. Brukerstøtte er et område informantene ikke er fullt ut fornøyde med ved dagens løsning, så en ny løsning bør antagelig ha økt kapasitet på dette området for å tilfredsstillе brukernes behov.

Sentrale myndigheters behov

Generelt for disse variantene er at de er økonomisk lønnsomme på grunn av stordriftsfordelen. Kompetansen for drifting av løsningen er allerede tilstede hos Ft. Velges en løsning utenfor Ft må den virksomheten som velges skaffe seg nødvendig kompetanse.

Uansett om man velger å la Ft fortsatt ivareta oppgavene, legger oppgavene til en annen statsetat eller oppretter en ny virksomhet vil det innebære å øke ressursene i forhold til dagens nivå. Ettersom Ft allerede har et miljø på driftssiden, vil det antagelig være mest økonomisk å la dette miljøet fortsette å ha driftsoppgavene. På den annen side kan kompetansen være både rimeligere og mer stabil i andre deler av landet, noe som kan være et argument for å legge oppgavene til en annen/ny virksomhet. I tillegg vil dette understøtte Ft sin strategi om å konsentrere innsatsen om departementene.

Finansieringen av en driftsorganisasjon vil også være problematisk enten man benytter en eksisterende virksomhet eller etablerer en ny. SSI-virksomhetene blir i dag subsidiert via sin tilknytning til STN. Overtar en annen virksomhet driften må dette punktet avklares.

For staten som helhet er det ønskelig med en del felles løsninger og standarder som sikrer en effektiv IT-kommunikasjon. Hvis en statlig virksomhet drifter SSI og SRI i tiden fremover, vil det sikre en viss grad av standardisering. Samtidig er det slik at ikke alle statlige virksomheter er knyttet til STN i dag, slik at standardisering i hovedsak sikres gjennom å stille felles krav til løsninger.

Døgnåpen forvaltning er en viktig satsing både for stat og kommune i tiden fremover. Offentlige tjenester skal være tilgjengelige på nettet uavhengig av tid og sted. En løsning hvor en statlig virksomhet har driftsansvaret for SRI og SSI vil bety at en statsetat tar et visst ansvar for å tilrettelegge for døgnåpen forvaltning på vegne av alle SRI- og SSI-virksomhetene. På den annen side kan felles krav til sikkerhet osv. medføre at den enkelte virksomhets planer for døgnåpen forvaltning kan forsinkes eller hemmes på grunn av at løsningene er tilpasset alle brukerne og ikke den enkelte virksomhet.

Fagdepartementenes behov

En løsning hvor en statlig virksomhet drifter SRI og SSI vil antagelig ivareta fagdepartementenes behov på en god måte. Felles løsninger og standarder vil langt på vei bidra til dette. Dersom man velger å la Ft fortsatt drifte SSI og SRI vil dette lette departementenes egen samhandling med disse virksomheten (slik det er i dag). På den annen side kan kravene til sikkerhet og løsninger som skal tilpasses flere sektorer gjøre at departementene opplever at løsningen ikke gir optimal fleksibilitet i forhold til sektorvise løsninger.

Dersom man velger en løsning med en annen statlig operatør enn Ft (alt b eller c) vil det være viktig at det legges opp til løsninger som sikrer sikker datakommunikasjon mellom departementene og de underliggende virksomhetene på SRI og SSI. Ettersom flere statlige virksomheter ikke er knyttet til STN burde det ikke være store hindringer for å få dette til. Uansett løsning vil Ft ha en rolle i å få etablert kommunikasjon mellom fagdepartementene og de underliggende etatene.

På økonomisiden vil fagdepartementene langt på vei ha de samme interesser som både brukerne og AAD. Stordriftsfordelene og den sikkerheten løsningen gir for de små brukerne vil antagelig gjøre at fagdepartementene finner løsningen økonomisk gunstig.

5.3 Alle benytter markedet direkte

I denne modellen forutsetter vi at det er den enkelte virksomhet som har ansvaret for å skaffe seg tilkøpling til Internett og andre netjtjenester.

I denne løsningen vil virksomhetene selv anskaffe sine løsninger. De kan gå ut med egne anbudsforespørsler, eller benytte Forvalningsnettsamarbeidets rammeavtaler for IT-produkter og -tjenester (FNS-avtalene). Modellen forutsetter at det er den enkelte virksomhet som har ansvaret for egen sikkerhet, og at det er virksomheten selv som definerer sikkerhetspolicyen for en eventuelt brannmur.

5.3.1 Vurdering av løsningen

Brukernes behov

Denne løsningen gir den enkelte virksomhet frihet til selv å velge løsning og leverandør. Virksomheten må velge løsninger som tilfredsstillende gjeldende forvaltningsstandarder på området.

Virksomhetene definerer selv sikkerhetsnivået og sikkerhetspolicyen til løsningen slik at den vil tilfredsstillende virksomhetens behov for sikkerhet. Når det kun ligger en virksomhet bak en brannmur, og virksomhetens sikkerhetspolicy tillater det, er det teknisk sett enkelt å etablere løsninger for hjemmekontor og mobile løsninger.

Løsningen gjør det også mulig å etablere løsninger for å samarbeide med andre virksomheter (ekstranettløsninger), men dette vil kreve mer både økonomisk og kompetansemessig enn for de andre løsningene.

Generelt vil denne løsningen gjøre at virksomheten kan etablere de tjenestene de selv ønsker. Dette forutsetter at løsningene de velger følger gjeldende forvaltningsstandarder slik at løsningene ikke hindrer kommunikasjon mellom virksomheter.

Behovet for egen kompetanse og brukerstøtte vil øke betraktelig i forhold til dagens løsninger. For mange små virksomheter vil det være vanskelig å skaffe nok kompetanse til å etablere denne typen løsning.

Økonomisk vil dette koste fra 2-6 ganger det tilsvarende tjenester koster hos Ft per i dag, se avsnitt 5.6. For de små virksomhetene vil dette alternativet med dagens budsjetttrammer være nærmest umulig å gjennomføre.

For SRI-brukerne vil det ikke være de store forandringene økonomisk å benytte markedet. De benytter markedet allerede. Alle har egne brannmure og trenger ikke anskaffe nye. Ønsker de å anskaffe en ny brannmur i fellesskap vil den koste ca kr 300.000. I tillegg ville man få økte driftsutgifter. SRI-virksomhetene er likeartet i sin virksomhet og kan enkelt innordne seg en felles sikkerhetspolicy.

Som vist tidligere i rapporten er SSI-virksomhetene svært ulike i størrelse og dermed ulike når det gjelder hvilken IT-kompetanse de har. SSI-virksomhetene omfatter heller ikke alle statlige sentrale virksomheter, og SSI er således ikke et resultat av en klar strategi med hensyn til hvilke virksomheter som bør være tilknyttet. Dette viser seg blant annet ved at en privat virksomhet som DEBIO er med i SSI.

Vi legger til grunn at virksomheter som har over 50 ansatte enten vil ha kompetanse eller budsjettmessig slingringsmann til å skaffe seg de tjenestene Ft leverer i et marked, eller ved å finne løsninger med andre virksomheter i samme situasjon.

Ser vi på de virksomhetene som er knyttet til SSI per i dag så viser det at 23 av dagens SSI-virksomheter har 50 eller færre ansatte. Av disse vil

Bioteknologinemndas sekretariat, Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet og Rusmiddeldirektoratet fra 1.1.2002 inngå i det nyopprettede Sosial- og helsedirektoratet sammen med blant annet Etat for rådssekretariater (inkl. TRS) som også er en del av SSI.

Blant de øvrige SSI-virksomhetene er det også lagt opp til at Statens næringsmiddeltilsyn, Statens landbrukstilsyn og Statens dyrehelsetilsyn skal slås sammen til én virksomhet. Statens informasjonstjeneste og Statskonsult er allerede slått sammen fra 1.7.01. Disse endringene betyr at både totalantallet SSI-virksomheter reduseres og at antallet små SSI-virksomheter reduseres. Dersom alle de planlagte endringene gjennomføres vil SSI i løpet av et par års tid bestå av følgende virksomheter med 50 eller færre ansatte:

Tall iflg. Gul bok (2000-2001)

Virksomhet	Ansatte	Departements- område
Barneombudet	11	BFD
Debio	18	
Den norske Unesco-kommisjonen	7	KD
Eierskapstilsynet	6	KD
Forbrukerombudet	23	BFD
KITT	18	JD
Likestillingsombudet og Kompetansesenter for likestilling	7 7	BFD
Norgesnettrådet	48	KUF
Norsk Kulturråd	41	KD
Norsk Kassettagiftsfond	2	KD
Produktregisteret	18	KRD
Regjeringsadvokaten	39	JD
Rikskonsertene	46	KD
Riksteatret	28	KD
Sivilombudsmannen	36	
Slottsforvaltningen	27	
Statens institutt for forbruksforskning	50	BFD
Statens jernbanetilsyn	9	SD
Statens ungdoms- og adopsjonskontor	30	BFD
Utsmykkingsfondet for offentlige bygg	10	KD

Det dreier seg om 20 virksomheter med til sammen 481 ansatte. Som tabellen viser er det en hovedvekt av små virksomheter som er underlagt Kulturdepartementet og Barne- og familiedepartementet.

Debio er en privat virksomhet med tilknytning til Statens landbruksforvaltning. Etter Statskonsults vurdering kan det stilles spørsmål ved om private virksomheter på denne måte bør inkluderes i SSI.

Blant de øvrige SSI-virksomhetene finner vi to forvaltningsbedrifter, Statsbygg og Statens pensjonskasse, og et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter,

SND. Det kan også diskuteres om det er naturlig at denne typen virksomheter skal inkluderes i en strategi for SSI.

Blant SSI-virksomhetene finner vi også virksomheter som er direkte underlagt Stortinget, slik som Riksrevisjon, Sivilombudsmannen og Slottsforvaltningen?. I tillegg står både Barneombudet og Forbrukerombudet i en særstilling som selvstendige fagorganer. Selv om begge disse ombudene er underlagt BFD har departementet holdt en bevisst avstand i styringen av disse virksomhetene. Det gjenspeiles også på IT-området.

Som nevnt tidligere vil SSI i år 2003 bestå av 20 virksomheter med mindre enn 50 ansatte og en rekke større virksomheter. De store virksomhetene vil ha kompetanse til å skaffe seg løsninger mens de små virksomhetene kan ha problemer med dette.

Økonomisk sett er det også de minste virksomhetene som kommer dårligst ut hvis de skal benytte markedet.

Sentrale myndigheters behov

Det kan bli vanskeligere for de sentrale myndighetene å styre utviklingen i denne løsningen. Sett under ett er også denne løsningen dyrere enn de andre løsningene.

Fra sentralt hold må det iverksettes andre tiltak enn innkjøp av felles løsninger for å ivareta behovet for en koordinert IT-utvikling i offentlig sektor. Slik er situasjonen allerede, og AAD har allerede iverksatt tiltak som etablering av forvaltningsstandarder og rammeavtaler for å sikre at IT-løsningene i offentlig sektor kan kommunisere på tvers av virksomheter. Det vil kreve mer ressurser til utvikling av forvaltningsstandarder og utviklingen av nye rammeavtaler hvis denne løsningen velges, enn hvis det velges løsninger hvor offentlig virksomheter tilbyr tjenester og nettilknytning.

Etableringen av nye tjenester innen satsningsområdet døgnåpen forvaltning vil være enklere i denne løsningen siden løsningene enkelt kan tilpasses virksomhetens behov for sikkerhet og integrasjon med egne systemer. Dette forutsetter igjen at AAD har en koordinerende rolle i utviklingen av disse tjenestene og at det etableres forvaltningsstandarder som løsningene skal utvikles i henhold til.

Fagdepartementenes behov

I forhold til etableringen av sektornett gir denne løsningen fagdepartementene mindre innflytelse. Som for AAD vil fagdepartementene mer spille en rolle som koordinator og tilrettelegger enn en som lager løsninger på vegne av sin sektor.

Annet

Fordelen med løsningen er at alle kan velge den løsningen som de selv ønsker. En forutsetning er at tjenestene og produktene som anskaffes tilfredsstillende forvaltningsstandarder. Det vil bli et økende behov for utarbeidelse av nye retningsgivende standarder og koordinering av anskaffelser. Denne løsningen

vil kreve større kompetanse hos den enkelte virksomhet og vil kreve flere ressurser for å etablere samarbeid mellom virksomheter.

Det er etablert rammeavtaler for kjøp av IT-produkter og –tjenster (FNS-avtalene). Disse kan benyttes av alle offentlige virksomheter. I dag er det ikke laget noen ferdige pakker som dekker e-post, Internett-forbindelse og installasjon og drift av brannmur. Avtalene skal fornyes i desember 2002. I de nye avtalene er det mulig å få etablert ferdige pakker som virksomhetene kan benytte seg av. FNS-avtalene er et mulig virkemiddel for å få spesifisert produkter og tjenester som tilfredsstillende eventuelt nye retningsgivende forvaltningsstandarder.

5.4 Sektorvise nett

Denne løsningen er en mellomting mellom de to foregående modellene. Ansvaret for tilkøpling til Internett og andre netttjenester legges til sektorene ved eierdepartementene. AAD bør ha en koordinerende rolle for de ulike løsningene som etableres.

Det som kjennetegner sektornettverk er at virksomhetene enten har samme eier/departement, har et formalisert samarbeid eller er lokalisert i samme geografiske region. Alle virksomhetene i nettverket ligger bak en felles brannmur med en felles sikkerhetspolicy. Virksomhetene må ha et noenlunde felles sikkerhetsbehov siden de må tilpasse sin virksomhet en felles sikkerhetspolicy. Vi anser at både SRI og Depnett er sektornett.

5.4.1 Vurdering av løsningen

Brukernes behov

I en slik modell vil både Depnett og SRI kunne opprettholdes som sektorvise nett. Driften av Depnett er lagt til Ft som i dag, mens det må vurderes hvor driften av SRI kan legges. Enten man velger å legge driftsoppgavene til en fylkesmann, en annen statlig virksomhet (jf modell 1) eller man lar en aktør i markedet stå for driften, så vil en slik løsning sikre SRI-virksomhetenes behov for samhandling med hverandre.

SSI-virksomhetene har ingen andre fellestrekk enn at de stort sett ligger i Oslo-området og at hovedtyngden også benytter Ft sine lønns-, personal- og økonomitjenester. Således utgjør ikke SSI noe naturlig sektornettverk. I en modell hvor ansvaret for tilkøpling til Internett og andre netttjenester legges til sektorene ved eierdepartementene, vil dette altså bety at SSI-virksomhetene enten vil inngå i andre naturlige sektornettverk eller at de kjøper tjenester i markedet (jf modell 2). Uansett hvilken praktisk løsning for nettverkstilknypning som velges vil det være fagdepartementene som har et overordnet ansvar for at underliggende virksomheter har en tilfredsstillende løsning.

Modellen vil ikke innebære store endringer for SRI, utover at de vil frikobles fra Depnett og på den måten kunne operere med egne krav til sikkerhet. Slik sett vil løsningen gi noe større fleksibilitet for SRI-brukerne enn det dagens løsning gir.

For SSI-virksomhetene vil modellen gi samme fleksibilitet som det modell 2 gir dersom departementene ikke oppretter andre sektornettverk.

Økonomisk sett vil denne modellen ikke bety merkbare endringer for SRI-virksomhetene. Dersom driftsoppgavene legges til et fylkesmannsembete vil det imidlertid være behov for å økte ressurser til dette embetet. Samtidig vil servicenivået overfor embetene kunne økes betraktelig. Det samme vil langt på vei være tilfelle dersom man velger å la en privat aktør drifte SRI.

For SSI-virksomhetene vil de økonomiske konsekvensene ved en slik modell bli tilsvarende som ved en markedsløsning (i den grad de ikke inngår i andre sektornettverk). Løsningen vil bety økte kostnader, og for de små SSI-virksomhetene vil en slik løsning gjøre store utslag på budsjettene. Servicenivået vil antagelig kunne være på samme nivå eller høyere enn dagens, men med en markedsløsning vil det også innebære økte kostnader.

Sentrale myndigheters behov

Opprettholdelsen av SRI vil gi stordriftsfordeler og dermed være et økonomisk gunstig alternativ for AAD som "sektoreier". Tilsvarende vil manglende stordriftsfordeler ved bortfallet av SSI medføre økte kostnader for staten som helhet.

Ved å beholde SRI som et sektornettverk vil man kunne legge til rette for felles løsninger og felles standarder for alle de berørte virksomhetene. Når SRI er løsrevet fra Depnett og SSI kan det også legges til rette for løsninger som er særskilt tilpasset en døgnåpen regional statsforvaltning.

Hvis SSI ikke opprettholdes som eget nettverk vil det på den ene siden legge forholdene til rette for virksomhetstilpassede løsninger for døgnåpen forvaltning. På den annen side blir utviklingen vanskeligere å styre. Dersom fagdepartementene også i større grad velger å opprette egne sektornettverk, vil det bety en stor utfordring for AAD i å legge til rette for fleksible løsninger for staten sett under ett.

Fagdepartementenes behov

Fagdepartementenes behov for samhandling i sektoren kan ivaretas på en god måte i en slik modell. Fagdepartementenes overordnede ansvar for IT-utviklingen i egen sektor tydeliggjøres. Samtidig går SRI som sektornett på tvers av de etablerte fagsektorene, slik at man uansett må sikre samhandlingen mellom SRI og øvrige virksomheter innenfor et departementsområde.

En modell hvor SSI-virksomhetene ikke knyttes til noe etablert sektornettverk medføre et økt ansvar for fagdepartementene, ikke bare økonomisk men også i forhold til å ta stilling til hvilke driftsløsninger som bør velges for egne virksomheter.

5.5 Oppsummering av fordeler og ulemper

De ulike løsningene har sine fordeler og ulemper. Løsningsforslagene kan sees på som to ytterpunkter og en slags mellomløsning. Det er selvfølgelig mulig å foreta ulike valg for SRI og SSI og for store og små virksomheter.

Generelt kan det sies at det blir dyrere å etablere en løsning hvor alle benytter markedet. En slik løsning gir til gjengjeld vesentlig større fleksibilitet når det gjelder valg av løsninger og mulighetene for å etablere nye tjenester. En overgang til bruk av markedet vil også kreve en sterk økning av kompetansen hos den enkelte virksomhet, noe som for enkelte små virksomheter vil være svært vanskelig å gjennomføre. Kravene til utarbeidelse av forvaltningsstandarder vil også øke ved en større bruk av markedet. En større bruk av markedet gjør det også enklere å gjennomføre forvaltningsreformer som for eksempel døgnåpen forvaltning.

Nedenfor kommer en tabell hvor vi prøver å tydeliggjøre styrkene og svakhetene ved de ulike modellene/løsningsforslagene.

Vurderingene av det ulike punktene har tatt utgangspunkt i endringer av dagens løsning (drift av Ft). Er den nye løsningen bedre eller kravene mindre enn den eksisterende på et gitt punkt har den fått en +, ++ eller +++. Er løsningen dårligere eller kravene høyere enn dagens løsning på et gitt punkt har den fått -, -- eller ---. Når det gjelder punktene sikkerhet, samarbeid og mobilitet er vurderingene om det er billigere eller dyrere å etablere et tilsvarende sikkerhetsnivå som for dagens løsning. Her må man huske på at det kun er kostnadsdelen som er vurdert, og at enkelte sikkerhetsløsninger legger bedre til rette for etableringen av nye tjenester. Når det gjelder nye tjenester har vi kun valgt å se på etableringen av interaktive brukerbaserte tjenester på Internett (døgnåpen forvaltning).

Løsninger/ Kriterier	En statlig enhet drifter	Alle benytter markedet	Sektorvise løsninger	Kommentar
Behov for standardisering		---	-	Økt behov for standardisering
Frihet i valg av løsning		+++	+	Større valgfrihet
Behov for ny kompetanse		---	-	Behov for mer lokal kompetanse
Økonomi totalt		---	-	Dyrere løsninger
Økonomi sikkerhet		---	-	
Økonomi samarbeid		--	-	
Økonomi mobilitet		--	-	
Omstillingsdykti ghet/fleksibilitet		++	+	Større fleksibilitet

Fleksibilitet i sikkerhetsløsning		++	+	
Fleksibilitet i samarbeidsløsning		++	+	
Fleksibilitet i mobilitet		++	+	
Døgnåpen forvaltning		+++	+	Lettere å implementere døgnåpen forvaltning

5.6 Økonomisk vurdering av alternativene

I dette avsnittet vil vi foreta en nærmere vurdering av kostnadene for de ulike alternativene. Vi har hentet inn informasjon om kostnadene for ulike SRI og SSI-virksomheter for dagens løsning og innhentet informasjon hos FNS-leverandører om hvor mye tilsvarende løsninger vil koste å anskaffe i markedet. Se også avsnitt 3.3 for mer informasjon om dagens betaling. Vi gjør oppmerksom på at eksemplene nedenfor basere seg på priser for 2002 og at STN fremdeles har like mange brukere. Prisene framover vil kunne endres som følge av endret prispolitikk både fra Ft og fra markedet. Prisene fra Ft antas å øke framover.

Noen sammenlikninger når det gjelder kostnader for SSI-virksomheter²:

I år 2002 vil en virksomhet med ca 25 ansatte som ønsker e-post, Internettilknytning og drift av brannmur betale:

Hos Ft: ca kr 45.000,-
I markedet: ca kr 168.000,-

I år 2002 vil en virksomhet med ca 50 ansatte som ønsker e-post, Internettilknytning og drift av brannmur betale:

Hos Ft: ca kr 55.000,-
I markedet: ca kr 185.000,-

I år 2002 vil en virksomhet med ca 200 ansatte som ønsker e-post, Internettilknytning og drift av brannmur betale:

Hos Ft: ca kr 75.000,-
I markedet: ca kr 220.000,-

I tillegg kommer økte utgifter til kjøp av tjenester hos leverandøren når Ft sin kompetanse på e-post og brannmur ikke lenger er tilgjengelig for virksomhetene. Fra brukerne er dette anslått fra kr 50.000,- til kr 100.000,-.

² Eventuelle kostnadsendringer i Ft som følge av endringer i antall tilknyttede virksomheter er ikke tatt med i regnestykket.

Når det gjelder kjøp og installasjon av en brannmur beløper det seg fra kr 25,000,- for en løsning som dekker 25 brukere til ca kr 300.000,- for en løsning som dekker hele SRI.

Ved å kjøpe tjenestene i markedet isteden for å bruke Ft vil det i gjennomsnitt bli en økning på ca kr 180.000,- per virksomhet for å få etablert e-post, Internett, drift av brannmur og kjøp av nødvendige konsulenttjenester.

I tillegg kommer kr 50.000,- per virksomhet for kjøp og installasjon av brannmur. Dette vil være en engangsinvestering.

Etter sammenslåingen på SRI siden vil det framover være ca 40 ulike virksomheter. På SSI er det 54 virksomheter. Totalt blir det ca 100 virksomheter.

Kostnadene dersom disse 100 virksomhetene skulle anskaffe løsninger selv vil beløpe seg til $180.000 \times 100 = 18$ millioner per år. I tillegg vil det komme en engangskostnad for anskaffelse og installasjon av brannmurer på ca 5 millioner.

Velges en løsning der SRI opprettholdes som et sektornettverk og vi lar de minste virksomhetene fremdeles bli driftet hos Ft er det ca 30 virksomheter som må anskaffe løsninger i markedet. Disse virksomhetene er av en viss størrelse og kan enklere anskaffe den kompetansen som er nødvendig.

Antatt økning i kostnader for denne løsningen er ca 7 millioner. For flere av disse virksomhetene vil de gjøre denne endringen uansett for å kunne tilby brukerrettede tjenester på Internett. De økte kostnadene kan oppveies av større fleksibilitet i løsningen. Kostnader for anskaffelse av brannmurer vil dreie seg om ca 2,5 millioner.

6 Statskonsults anbefalinger

Statskonsults anbefalinger har som utgangspunkt beslutningen om at Ft ikke lenger skal drifte SRI og SSI. SRI- og SSI-virksomhetene er i hovedsak fornøyd med dagens ordning. Hovedoppgaven har vært å foreslå alternative løsninger for dagens SRI- og SSI-virksomheter. Vi har hatt som et utgangspunkt at de løsningene som anbefales skal gi dagens SRI og SSI-virksomhetene minimum de samme tjenestene som de i dag får fra Ft. Se kapittel 3 for mer detaljer.

Forslagene er også utarbeidet under forutsetning av at de skal kunne gjennomføres innen utgangen av 2003. Vi foreslår ulike løsninger for SRI- og SSI-virksomhetene. Grunnen er at SRI- og SSI-virksomhetene er to helt ulike brukergrupper som bør behandles separat. For SRI-virksomhetene finnes det en strategi som danner grunnlaget for deres infrastruktur og netjtjenester, mens det for SSI-virksomhetene ikke finnes noen strategi. Anbefalt løsning for SRI presenteres i avsnitt 5.1, mens løsningen for SSI presenteres i avsnitt 5.2.

I tillegg til å beskrive løsninger for framtidig nettilknytning og tjenester vil vi fremme noen forslag til tiltak som kan lette gjennomføringen av denne omstillingen. I tillegg anbefaler vi at det etableres en helhetlig strategi for utvikling av statlig IT-infrastruktur. Dette presenteres i avsnitt 5.3 og 5.4.

6.1 Anbefalt løsning for SRI-virksomhetene

SRI bør beholdes som et eget nettverk. Det betyr at virksomhetene fremdeles vil ligge bak en felles brannmur og være underlagt en felles sikkerhetspolicy. Grunnen til at SRI bør opprettholdes om et felles nettverk er at SRI-virksomhetene er like i sine behov og ønsker, og har et vel fungerende og velutviklet samarbeid seg imellom. Virksomhetene har også i all hovedsak uttrykt et ønske om å opprettholde SRI som et felles nettverk.

Utgangspunktet for løsningen er at den skal gi de samme tjenestene som SRI-virksomhetene i dag får fra Ft, samt at den skal kunne håndtere de framtidige behovene som er beskrevet i avsnitt 4.4.

Statskonsult anbefaler at SRI opprettholdes som et sektornettverk³. I stedet for at Ft drifter SRI bør et embete eller en kommersiell aktør overta driften av SRI. Ansvarer må fremdeles ligge hos AAD som eier.

Fordelene med løsningen er følgende:

- SRI opprettholdes som et felles nettverk.
- Ft avlastes i oppgaven som driftsoperatør for SRI.
- Med et embete som drifter blir det nærhet til brukerne.

³ Det som kjennetegner sektornettverk er at virksomhetene enten har samme eier/departement, har et formalisert samarbeid eller er lokalisert i samme geografiske region. Alle virksomhetene i nettverket ligger bak en felles brannmur med en felles sikkerhetspolicy. Virksomhetene må ha et noenlunde felles sikkerhetsbehov siden de må tilpasse sin virksomhet en felles sikkerhetspolicy. Vi anser at både dagens SRI og Depnett er sektornett.

-
- AAD vil fremdeles være i stand til å ivareta strategiske målsettinger for SRI.
 - Kostnadene vil ikke øke så mye som om alle skulle benytte markedet
 - Løsningen gir større rom for fleksibilitet enn om Ft skulle drifte

Ulemper med løsningen:

- Løsningen er noe dyrere enn å la Ft drifte.
- Løsningen er mindre fleksibel enn at hver enkelt benytter markedet.

Organisatoriske forutsetninger for løsningen:

- Løsningen må legge opp til en stor grad av brukerstyring og brukarmedvirkning
- Det må etableres forpliktende avtaler mellom driftsoperatøren og de enkelte embetene.
- Noen sentralt må bistå i det strategiske arbeidet for å videreutvikle infrastrukturen og å etablere nye nettjenester.
- Løsningen forutsetter at det bevilges penger til anskaffelse og drift av en ny brannmur og navnetjener for SRI.
- Det må også bevilges tilstrekkelig med ressurser for å bygge opp større kompetanse lokalt i SRI.
- Skal et embete ha ansvaret for driften av SRI framover bør det etableres kontrakter mellom dette embetet og de øvrige embetene slik at disse er helt klar over hvilke tjenester de kan forvente av embetet som drifter. Det må også legges opp til tvisteløsningsmekanismer hvis det skulle oppstå konflikter mellom embetene. Disse ordningene må også gjelde de øvrige aktørene i SRI, f.eks. Jordskifteverket, dersom dette er ønskelig fra etatens og departementets side.

Vi forutsetter at SRI-virksomhetene får dekket de samme behovene i denne løsningen som de fikk fra Ft.

6.2 Anbefalt løsning for SSI-virksomhetene

Når det gjelder SSI-virksomhetene har vi valgt å dele denne gruppen i to, små virksomheter med mindre enn 50 ansatte og store med flere enn 50 ansatte.

Vi anbefaler at Ft inntil videre fortsatt har driftsansvaret for de små SSI-virksomhetene som ønsker det. For de øvrige SSI-virksomhetene anbefaler vi en ren markedsløsning. Generelt anbefaler vi fagdepartementene å utarbeide strategier for nettjenester for alle sine underliggende virksomheter, enten de er store eller små.

Vi ser at forslaget ikke er i henhold til ny strategi for Ft. På lengre sikt bør derfor AAD/Ft gå i en dialog med eierdepartementene til de små SSI-virksomhetene for å finne løsninger som gjør at også disse fases ut fra Ft.

De små SSI-virksomhetene vil utgjøre ca 20 virksomheter og ha under 500 ansatte totalt. Disse virksomhetene har begrenset med IT-kompetanse og vil ha problemer med å anskaffe og drifte løsninger i markedet. Det er også denne gruppen som kommer dårligst ut økonomisk ved å benytte markedet. Med et

tidsperspektiv ut 2003 ser vi ikke hvordan disse virksomhetene kan få etablert et tilbud som tilsvarer det de får fra Ft per i dag.

Vi anser at de store SSI-virksomhetene har, eller kan utvikle, nok kompetanse til å kunne etablere egne løsninger i markedet. Disse virksomhetene har også økonomisk slingringsmonn til å ta de merkostnadene det er å benytte markedet.

Fordeler med løsningen

- Ft avlastes i oppgaven som driftsoperatør for de store SSI-virksomhetene.
- De store SSI-virksomhetene får et mer fleksibelt tilbud og kan bli mer bevisst på hvilke muligheter som finnes i markedet.
- Det vil bli enklere å etablere løsninger for hjemmekontor og mobile brukere.
- Det vil bli et bedre utgangspunkt for å gjennomføre satsningen på døgnåpen forvaltning.

Ulemper med løsningen:

- Ft sitter fremdeles igjen med ansvaret for de små virksomhetene. Disse har liten kompetanse og krevende brukere i den forstand at de i stor grad benytter Ft som en leverandør av kompetanse, også på interne IT-spørsmål.
- Løsningen koster mer for virksomhetene enn om Ft fortsatt skulle drifte.
- Det vil bli et betydelig større behov for koordinering og standardisering av de ulike virksomhetenes nettløsninger.

Organisatoriske forutsetninger for løsningen

- Fagdepartementene vil måtte involvere seg mer og ta et større ansvar for å sikre IT-tjenester til sine underliggende etater.
- Det må fokuseres på å heve IT-kompetansen hos de små SSI-virksomhetene.
- SSI-virksomhetene må få et tilbud om kjøring av personal- og lønssystemer hos andre enn Ft.
- De store SSI-virksomhetene må utvikle sin kompetanse for å kunne utnytte og etablere løsninger i markedet.

6.3 En helhetlig strategi for statlig IT-infrastruktur

I denne rapporten har fokus vært på organisatoriske løsninger for nettilknytning for dagens SRI- og SSI-virksomheter. Vi anbefaler imidlertid at AAD utarbeider en helhetlig strategi for utvikling av statlig IT-infrastruktur. Denne kan bygge på de analysene som er gjort i denne rapporten. Strategien bør klargjøre hva som er AADs ansvar, hva som er fagdepartementenes ansvar og hva som er den enkelte virksomhetens ansvar.

I "Handlingsplan 1999-2001 - Elektronisk forvaltning" trekkes det opp noen prinsipielle synspunkter på ansvar og roller i utviklingen av den elektronisk forvaltning. Her slås det bl.a. fast at "...det faglige ansvaret og ansvaret for virkemiddelbruken i oppgaveløsningen, i stor grad er lagt til den enkelte sektor og virksomhet. Det er således i første rekke den enkelte sektor og virksomhet som har ansvaret for å utnytte informasjonsteknologien som virkemiddel i

oppgaveløsningen, innenfor de respektive ansvarsområder (linjeansvarsprinsippet)."

I dette ligger det at ansvaret for IT primært er en ansvar for den enkelte virksomhet og den enkelte sektor, dvs departementsområde. Samtidig slår handlingsplanen fast at felles strategier og tverrsektorielle tiltak skal understøtte det primære linjeansvaret. Felles tiltak er viktige for å sikre en helhetlig oppgaveutførelse og for samlet sett å ha en mest mulig kostnadseffektiv ressursbruk.

AAD har ansvaret for samordningen av IT-utviklingen i statsforvaltningen. Samtidig gjør hensynet både til brukere og til en samlet kostandeffektivitet at AAD sin målgruppe strekker seg ut over statsforvaltningen og i noen grad omfatter offentlig sektor i sin helhet. Dette gjelder særlig samarbeidet mellom staten og kommunene som på enkelte sektorer er meget omfattende.

Statskonsult vil peke på at det er særlig viktig å avklare hva fagdepartementenes ansvar bør være i forhold til IT-strategi for egen sektor. Erfaringene med SSI har vist at det er behov for at departementene har en strategi i forhold til underliggende virksomheters nettilknytning. Valgene som gjøres kan imidlertid være mange, enten det dreier seg om markedsløsninger for alle virksomhetene, opprettelse av sektornettverk eller samarbeid med andre departementer om egne løsninger

Ut over å klargjøre ansvarsforholdene bør en strategi for statlig IT-infrastruktur etter vår vurdering omtale følgende momenter:

- Hvem omfattes av strategien (og evt. strategiene for SRI og Depnett)
- Behovet for tjenester i fremtiden
- Finansiering av tjenester
- Obligatoriske og frivillige tjenester
- Brukermedvirkning

6.4 Øvrige anbefalinger

Statskonsult anbefaler videre at utviklingen av internasjonalt standarder følges opp ennå nærmere, med tanke på mulig bruk i forvaltningens arbeide for integrasjon av eksisterende systemer med tjenester på Internett, og for å etablere Internett-baserte tjenester på tvers av virksomheter og forvaltningsnivåer (døgnåpen forvaltning). AAD har et overordnet ansvar, og Statskonsult har ved standardiseringssekretariatet et operativt ansvar for at dette blir gjort.

Ft tilbyr i dag tilgang til sentrale registre. Denne tilgangen er basert på at man er knyttet til STN, og benytter en dedikert forbindelse fra Ft for å få tilgang til registrene. Statskonsult anbefaler at man etablerer en generell tilgang via Internett til sentrale registre gjennom FNS-avtalene som skal fornyes i desember år 2002. Dette åpner opp for mer fleksible løsninger. Generelt bør man åpne opp for å tilby tjenester over Internett og ikke basere seg på at brukerne er på et bestemt nettverk eller kommer fra en bestemt IP-adresse. Slike krav hindrer tilgang fra mobile brukere og vanskeliggjør tilgang fra hjemmekontor.

Hvis Ft framover ikke skal tilby felles tjenester for hele forvaltningen vil det ikke være naturlig at tilgangen til slike registre går via Ft. Dermed vil den mest nærliggende løsningen være å etablere systemer som gjør at man når registrene via Internett.

6.5 Oppsummering av anbefalinger

Med en økning på minimum 18 millioner per år vil det være dyrt å la hver enkelt virksomhet knytte seg direkte til Internett. Flexibiliteten vil øke, men for en stor del av de berørte virksomhetene vil de ikke kunne benytte den økte flexibiliteten.

Ved å etablere sektornettverk og la Ft fremdeles drifte de minste virksomhetene anslås kostnadene til å øke med 7 millioner. Målgruppen som får økningen er store nok til å kunne håndtere de økte utgiftene samt at de har eller kan utvikle kompetanse til å kunne utnytte den økte flexibiliteten som individuelle løsninger gir. Her kan de økte utgiftene slå ut i bedre tjenester til publikum. Det kan være fornuftig å se på de økte kostnadene i denne sammenhengen som investeringer for å kunne yte bedre tjenester.

Statskonsult anbefaler at SRI fremdeles opprettholdes som et sektornettverk, men at et embete eller en leverandør drifter dette nettverket. Denne løsningen betyr at en ny brannmur må anskaffes, og at man må la en leverandør drifte løsningen eller anskaffe ny kompetanse hos et embete. Som et minimum vil denne løsningen kreve en engangsinvestering på ca kr 500.000,- og bevilgninger til 2-3 nye stillinger i et embete.

Statskonsult anbefaler videre at Ft fremdeles har driftsansvaret for de SSI-virksomhetene som har mindre en ca 50 ansatte. De øvrige SSI-virksomhetene må foreløpig anskaffe løsninger i markedet. Statskonsult anbefaler også at alle departementene tar et ansvar for å ha en strategi for hvordan underliggende virksomhetene skal sikres tilfredsstillende netjtjenester.

Vi ser at forslaget ikke fullt ut er i henhold til ny strategi for Ft. Opprettholdes derfor strategien i sin nåværende form bør AAD/Ft gå i en dialog med eierdepartementene til de små SSI-virksomhetene for å finne løsninger som gjør at også disse fases ut fra Ft

Statskonsult anbefaler også at ansvarsforholdet mellom AAD, fagdepartementer og enkeltvirksomheter for utvikling av statlig IT-infrastruktur avklares, og at den internasjonale utviklingen innen standarder for integrasjon av eksisterende systemer med tjenester på Internett følges nærmere opp. AAD har et overordnet ansvar, og Statskonsult ved standardiseringssekretariatet har et operativt ansvar for at det siste blir gjort.

7 Referanser

- [1] Bakgrunnsnotat – Gjennomføring av ny strategi for Statens forvaltningstjeneste (Ft) 2001-2003, 18.04.2001 – AAD, forvaltningspolitisk avdeling
- [2] Statens tverrsektorielle nett – En revisjonsgjennomgang for Statens forvaltningstjeneste 05.05.1999 – Guide Consulting AS
- [3] Rapport – STN prosjekt A.1.2 – utrede og organisere infrastrukturoppgaver knyttet til planlegging og drift av Statens tverrsektorielle nett (STN) 15.12.1999 – Statens forvaltningstjeneste, avdeling Nett og Data
- [4] VF-rapport nr. 9/98 Brukarundersøking av Statens tverrsektorielle informasjonsnett. 1998 – Vestlandsforskning
- [5] Forvaltningsnettets sentrale infrastruktur: Anbefalinger om arkitektur på dataområdet - Rapport 3A/98 og 3B/98 Mai 1998 – Forvaltningsnettprosjektets arkitekturgruppe
- [6] Overordnet IKT-strategi for fylkesmannsembetene 2000-2003 Mars 2000 – Arbeids- og administrasjonsdepartementet
- [7] Elektronisk forvaltning – Tverrsektoriell IT-utvikling i statsforvaltningen. handlingsplan 1999 – 2001. Januar 1999 – Arbeids- og administrasjonsdepartementet
- [8] Strategi og tiltak for døgnåpen forvaltning. August 2001 – Arbeids- og administrasjonsdepartementet
- [9] eNorge 3.0 – Juni 2001 – Nærings- og handelsdepartementet
- [10] Elektronisk samhandling i helse- og sosialsektoren. Tiltaksplan 2001 – 2003 Sosial- og helsedepartementet
- [11] NOSIP 3 – Datakommunikasjonsstandard for offentlig forvaltning Januar 2000 – Statskonsult
- [12] Noark 4 – Kravspesifikasjon for elektronisk arkivsystemer i offentlig forvaltning Desember 1998 – Riksarkivet

REFERANSEARK

Tittel: Ny strategi for statens tverrsektorielle nett

Forfatter(e): Endre Grøtnes
Ingunn Botheim

Statskonsults rapportnummer: 2001:25

Prosjektnummer: 43 577

Prosjektnavn: Ny strategi for STN

Prosjektleder: Endre Grøtnes

Oppdragsgiver(e): AAD

Resymé:

Arbeidsområde:

- Styring og resultatorientering
- Omstilling og organisasjonsformer
- Informasjonsteknologi
- Internasjonalisering
- Lederskapsutvikling

Emneord: STN, nettilkopling, netjtjenester

Dato: 5.12.2001

Sider: 40

Utgiver: Statskonsult
Direktoratet for forvaltningsutvikling
Postboks 8115 Dep
0032 OSLO